

Bijdrage debat Toekomstig aandeelhouderschap Eneco – 27 september 2017

- Wethouder, doe het niet. Collega's, doe het niet. Verkoop Eneco alstublieft niet. Laat Eneco van ons allemaal blijven. Staar je niet blind op het korte termijn gewin van 400 mln.
- Staccato mijn argumenten en vragen, met de vraag aan de wethouder om een adequate reactie.
- Energie is in deze tijd een strategisch goed en van vitaal belang voor stad en land: een groot publiek belang. Zeker nu, in een tijd van energietransitie. Is de wethouder dit met mij eens? En dat daarbij publiek aandeelhouderschap gepast is?
- Ook is het onderscheid tussen netten enerzijds en productie en levering anderzijds achterhaald. In deze tijd van energietransitie zijn nieuwe diensten als het balanceren van de fluctuerende opwekking en vraag essentieel. Daarbij zijn energiebedrijven vandaag de dag van vitaal belang voor onze manier van leven – vergelijk het met de systeembanken - aangezien grote energiebedrijven met grote klantenbestanden niet schadevrij kunnen omvallen. Deelt de wethouder deze observatie?
- Als argument voor de verkoop hoor ik vaak dat onze invloed als Den Haag en als aandeelhouders klein is, maar daar ben ik het niet mee eens. Als die invloed klein is, ligt dat volledig bij onszelf. Met het voorleggen van de strategie door Eneco aan de aandeelhoudersvergadering (AVG), het vaststellen van de statuten door de AVG, op 16 november 2016 nog gebeurd, de goedkeuring van grote investeringen, de informele connecties, bijvoorbeeld nu aangaande de warmtenetten, en het aanstellen van de Raad van Commissarissen hebben we toch behoorlijk wat in de melk te brokkelen? En als we daar niet tevreden mee zijn, zou niet verkoop de reactie moeten zijn, maar juist versterking van het aandeelhouderschap. Desnoods door de statuten aan te passen maar waarschijnlijk is met actievere invulling hiervan al veel gewonnen.

Reciprociteit

- 8 jaar geleden verkochten andere Nederlandse decentrale overheden de destijds 2 grootste energiebedrijven Nuon en Essent, nota bene aan buitenlandse bedrijven in handen van gemeenten (RWE) en de staat (Vattenfall). Nu willen we Eneco in de etalage zetten. Dit terwijl alle buitenlandse markten potdicht zitten voor onze energiebedrijven. Waarom bieden wij ons eigen energiebedrijf wel aan? Hoe kan het dat publieke aandeelhouders over de grens wel het publieke belang van energie inzien en wij niet?
- Er is een gereede kans dat een mogelijke koper een Europees staatsbedrijf is, maar de kans is minstens zo groot dat er Aziatische investeerders om de hoek komen kijken. En voorzitter, daar hebben we geen goede ervaring mee. Zoals ADO verkwaanseld is aan

Wang, zo gaan wij Eneco toch niet verkwaselen aan een 'andere Wang'. Dan wel aan het Gazprom van Poetin-adepten?

- Daarnaast is een groot risico bij dit zeer solvabele bedrijf (62%!) dat assetstrippers dit bedrijf overnemen. En voor de mensen die niet weten wat een assetstripper is... zo iemand plukt een bedrijf leeg, stoot personeel af, hakt het in mootjes en verkoopt de delen. Aasgieren van de ergste soort.

Lessen trekken

- Toen Nuon en Essent werden verkocht waren dat twee bedrijven die toen redelijk op duurzaamheid scoorden. Eenmaal in buitenlandse handen wisten ze niet hoe snel ze dat moesten opbergen in de ijskast. Van de 34 door de Consumentenbond en Greenpeace onderzochte stroomleveranciers waren Nuon en Essent terug te vinden op plek 32 en 34 als het gaat om duurzaamheid. En dan wil de wethouder nu het meest duurzame grote energiebedrijf van ons land en onze stad verkopen? Heeft de wethouder dan echt niets geleerd van de verkoop van Nuon en Essent?
- Naast de gevolgen voor de duurzaamheid verdwenen daar toen ook zo'n 4200 banen. Erkent de wethouder dat met de keuze voor verkoop de 3500 Nederlandse, en 101 Haagse FTE's in het gedrang kunnen raken?
- En als laatste over de lessen uit de verkoop van Nuon en Essent. Er is werkelijk geen gek meer die zoveel geeft voor een energiebedrijf als toen, in 2009.
(Nuon was in 2009 10 miljard, voor Essent betaalde RWE 9,3 miljard (er was 1 miljard schuld, dus 8,3 over voor aandeelhouders). Voor Eneco is de huidige raming 2,5-2,9 miljard.)

Randvoorwaarden verkoop

- En als je toch verkoop overweegt, dan toch niet tegen zulke boterzachte randvoorwaarden? Bent u bereid om de randvoorwaarden op bijvoorbeeld het gebied van duurzaamheid, werkgelegenheid en de "warmtebelangen" (Consultatiedocument) aan te scherpen? Blijven de 101 Haagse fte's behouden dan wel de 3500 Nederlandse banen? Blijven de voorgenomen investeringen in bijvoorbeeld Warmtenetten en geothermie overeind staan, ook die nu nog in potlood staan opgeschreven? (en dus nog niet keihard zijn afgesproken)

Voordelen verkoop?

- Wat is nou het voordeel van verkoop wethouder?
- Dit jaar komt er een dividend van 10,76 mln. Dat is uitgaande van de potentiële verkoopprijs ca. 2,6% dividend rendement. Dat is meer dan de gemiddelde te betalen rente op onze schulden van 2,3%. Dat is meer dan de interne rekenrente van 2%. Dat is meer dan de 0,0x rente die je als gemeente krijgt bij het schatkistbankieren. Want dat is wat we moeten doen als we het geld krijgen en niet gelijk uitgeven. Ons geld stallen bij het Rijk. En dat laatste willen we toch niet, een soort bestedingsinflatie (u kent uw pappenheimers

in deze raad toch?). Een druk op snelle uitgaven. Een verjubelscenario. Dat is de wethouder van financiën toch een gruwel.

- Of is de wethouder van plan met het geld snel ADO op te kopen (de Wang van ADO in te ruilen voor de andere 'Wang' van Eneco), allerlei lightrailprojecten te betalen en nog wat energietransitie-uitgaven snel te doen? Of gaat hij snel de schulden aflossen? Dat lijkt weer niet logisch, aangezien het dividendrendement hoger is en waarschijnlijk zal blijven dan de rente op onze schulden.
- Bovendien, wil de wethouder dit geld niet oormerken voor de energietransitie? En zo ja, is het dan überhaupt niet slimmer om de bijna 11 mln dividend p/jr te gaan oormerken voor die transitie. Een transitie die zich sowieso uitstrekt over meerdere decennia. Hoe fijn om dan jaarlijks een gestage stroom aan inkomsten te hebben om aan die transitie te kunnen besteden.

Verkoopvarianten

- Mochten we onverhoopt toch tot verkoop overgaan zijn er verschillende mogelijkheden om dat te doen. Graag reactie op elk van de volgende varianten die afwijken van de zeer onwenselijke verkoop ineens:
 - Partiële verkoop waarin de publieke aandeelhouders een meerderheidsbelang houden.
 - Gefaseerde verkoop
 - Verkoop waarbij we als publiek aandeelhouder een substantieel aandeel van ten minste 5% behouden
 - Verkoop aan andere overheden
 - Verkoop aan pensioenfondsen
 - Beursgang
- Luister naar de bezwaren van CNV, FNV, Greenpeace en Milieudefensie uit hun brief van 13 september. En voorzitter, graag ontvang ik van de wethouder sowieso voor de raad van 5 oktober een afschrift van de beantwoording van de vragen A t/m E uit deze brief. Dus met andere woorden ik neem aan dat hij die brief netjes beantwoordt en dat antwoord aan de raad doet toekomen voor de raadsvergadering van 5 oktober.

Kortom wethouder, verkoop van Eneco is je reinste energieverspilling